

Lieta C-77/20

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2020. gada 13. februāris

Iesniedzējtiesa:

Court of Appeal (Īrija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 21. janvāris

Apelācijas sūdzības iesniedzējs:

K. M.

Atbildētājs:

The Director of Public Prosecutions

[Valsts prokuratūras direktors]

COURT OF APPEAL [APELĀCIJAS TIESA]

[..]

STARP

**THE PEOPLE AT THE SUIT OF THE DIRECTOR OF PUBLIC
PROSECUTIONS [TAUTA, KURU PĀRSTĀV VALSTS PROKURATŪRAS
DIREKTORS]]**

ATBILDĒTĀJA

UN

K. M.

APELĀCIJAS SŪDZĪBAS IESNIEDZĒJS

2020. GADA 21. JANVĀRA RĪKOJUMS PAR VĒRŠANOS

**EIROPAS SAVIENĪBAS TIESĀ SASKAŅĀ AR
LĪGUMA 267. PANTU**

Tiesa šajā dienā ir saņēmusi apelācijas sūdzību, ko iesniedzis apelācijas iesniedzējs par *Cork Circuit Criminal Court* [Korkas pirmās instances apgabaltiesa, kas ir kompetenta krimināllietās] 2015. gada 27. jūlijā viņam piespriestā soda bardzību pēc tam, kad 2015. gada 16. jūnijā zvērināto tiesa viņu notiesāja par tāda aprīkojuma turēšanu uz jūras zvejas kuģa klāja valsts (t. i., Īrijas) ekskluzīvajā zvejas zonā, kas aizliegts ar Padomes Regulas (EK) Nr. 850/98 32. panta 1. punktu, pārkāpjot pakārtoto normatīvo aktu Nr. 197/2013 (sauktu par *Sea Fisheries (Technical Measures) Regulations 2013* (2013. gada Jūras zvejas (tehniskie pasākumi) noteikumi)), kas ir 2006. gada *Sea Fisheries and Maritime Jurisdiction Act* (Jūras zvejniecības un jūrniecības jurisdikcijas likums) 14. panta pārkāpums;

Pēc iepazīšanās ar apelācijas sūdzību, tiesas sēdes stenogrammu un iesaistīto pušu procesuālajiem rakstiem;

Noklausījusies apelācijas sūdzības iesniedzēja advokātu un Valsts prokuratūras direktora pārstāvi;

TIESA IR NOLĒMUSI UZDOT Eiropas Savienības Tiesai saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. pantu un kā noteikts minētajā 2020. gada 21. janvāra rīkojumā, jautājumu, kas minēts šī rīkojuma 47. punktā, un lūgt Tiesu sniegt prejudiciālu nolēmumu par šo jautājumu;

UN TIEK NOLEMTS atlikt šīs apelācijas sūdzības tālāku izskatīšanu, līdz minētā Tiesa pieņems prejudiciālu nolēmumu par minēto jautājumu.

[..]

COURT OF APPEAL [Apelācijas tiesa] SEKRETĀRS

[..]

[oriģ. 2. lpp.] Lietas dalībnieki

- 1 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā par kriminālprocesā piespriestā soda bardzību.
- 2 Atbildētājs pirmās instances tiesvedībā un apelācijas sūdzības iesniedzējs iesniedzējtiesā ir **K. M.**, Nīderlandes pilsonis, kura norādītā adrese dokumentu piegādei Īrijā ir [..].
- 3 Prokurors pirmās instances tiesvedībā un atbildētājs iesniedzējtiesā ir **Director of Public Prosecutions** (Valsts prokuratūras direktors, turpmāk tekstā – “DPP”), kas ceļ prasību Īrijas tautas vārdā. [..]

- 4 Ērtības labad atbildētājs/apelācijas sūdzības iesniedzējs turpmāk tiks saukts vienkārši par “apelācijas sūdzības iesniedzēju” un prokurors/atbildētājs – par “atbildētāju”.

Strīda priekšmets un attiecīgie konstatētie fakti

- 5 Strīds, kura dēļ tika iesniegts šis lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu, ir radies saistībā ar to, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs ir iesniedzis apelāciju par bargo sodu, ko viņam piespriedusi *Cork Circuit Criminal Court* 2015. gada 27. jūlijā pēc tam, kad 2015. gada 16. jūnijā zvērināto tiesa viņu notiesāja par tāda aprīkojuma turēšanu uz jūras zvejas kuģa klāja valsts (t. i., Īrijas) ekskluzīvajā zvejas zonā, kas aizliegts ar Padomes Regulas (EK) Nr. 850/98 32. panta 1. punktu, pārkāpjot Likumpamatoto aktu Nr. 197/2013 (sauktu par 2013. gada Jūras zvejas (tehniskajiem pasākumiem) noteikumiem), kas ir 2006. gada *Sea Fisheries and Maritime Jurisdiction Act* (Jūras zvejniecības un jūrniecības jurisdikcijas likums) 14. panta pārkāpums.
- 6 Lēmumā par personas saukšanu pie kriminālatbildības bija norādīti šādi pārkāpuma elementi – 2015. gada 11. februārī apelācijas sūdzības iesniedzējs bijis Apvienotajā Karalistē reģistrēta zvejas kuģa kapteinis, kad uz minētā kuģa klāja toreiz atradās aprīkojums, ar kuru var pēc izmēra automātiski šķirot siļķes, makreles vai stavridas, un minētais aprīkojums nebija uzstādīts un novietots uz minētā kuģa tā, lai nodrošinātu tūlītēju sasaldēšanu un nepieļautu jūras organismu atgriešanos jūrā.
- 7 Apelācijas iesniedzējam pēc notiesāšanas piespriests sods bija naudas sods 500 EUR apmērā, nozvejas konfiskācija 344 000 EUR apmērā un zvejas rīku konfiskācija 55 000 EUR apmērā. **[oriģ. 3. lpp.]**
- 8 Apelācijas sūdzībā par šī soda bardzību uzmanība ir vērsta uz nozvejas un zvejas rīku konfiskāciju, nevis uz naudas sodu.
- 9 Tiesvedībā pret apelācijas sūdzības iesniedzēju tika pierādīts, ka pārkāpums, par kuru apelācijas iesniedzējs tika notiesāts un viņam tika piespriests šeit pārsūdzētais sods, tika atklāts šādos apstākļos.
- 10 Tiesa pārbaudīja iesniegtos pierādījumus par to, ka apelācijas sūdzības iesniedzējs bija attiecīgā zvejas kuģa, kas reģistrēts Apvienotajā Karalistē, kapteinis. Šo kuģi 2015. gada 11. februārī Īrijas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā (turpmāk tekstā – “EEZ”) pārtvēra Īrijas jūras spēku kuģis “*LE Samuel BECKETT*” kas patrulēja, pildot jūras zvejas aizsardzības pienākumus. Kuģa “*LE Samuel BECKETT*” kapteinis pieņēma lēmumu pēc nejaušības principa uzkāpt uz zvejas kuģa klāja un veikt tā pārbaudi. Pierādījumi liecināja, ka šis lēmums nebija pamatots ar aizdomām, ka zvejas kuģis veic kādu nelikumīgu darbību. Drīzāk tika nolemts to darīt tikai tāpēc, ka šis kuģis veica darbību Īrijas EEZ, tomēr agrāk uz tā nekad nebija kāpts un tas nav bijis pārbaudīts. Kad Īrijas jūras spēku personāls uzkāpa uz zvejas kuģa klāja, tika konstatēts, ka uz šā kuģa ir uzstādīts šķirošanas aprīkojums,

tam ir pievienota tekne un manuālas šķirošanas laukums ar nosēdaku, no kuras notiek izvade uz citu nosēdaku, no kuras savukārt var notikt izvade jūrā. Ņemot vērā to, kādā veidā šis aprīkojums tika uzstādīts, tostarp to, ka tas nebija uzstādīts vai novietots uz minētā zvejas kuģa tā, lai nodrošinātu nozvejas tūlītēju sasaldēšanu un novērstu tā nonākšanu atpakaļ jūrā, jūras spēku personālam radās aizdomas, ka zvejas kuģis veic aizliegtu darbību, tā saucamo “augstākās kategorijas loma atlasīšanu”, proti, no loma tiek atlasītas tikai labākās zivis un pārējās tiek izmestas atpakaļ jūrā.

- 11 Jūras spēku personāls esot brīdinājis apelācijas sūdzības iesniedzēju, ka viņš ir tiesīgs neko neteikt, ja vien viņš to nevēlas darīt, bet viss, ko viņš teiks, tiks pierakstīts un var tikt sniegts kā pierādījums. Kad apelācijas iesniedzējam tika jautāts par šķirošanas aprīkojuma darbību, viņš esot apgalvojis, ka kuģis nav nodarbojies ar “augstākās kategorijas loma atlasīšanu”. Pēc tam apelācijas iesniedzējs tika aizturēts un zvejas kuģim tika dots rīkojums doties uz Korkas ostu. Pēc ierašanās Korkas ostā kuģis tika nodots *An Garda Síochána* [Īrijas Valsts policijai].
- 12 Pēc tam apelācijas iesniedzējs pēc atbildētāja rīkojuma tika apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, par kuru viņš tika tiesāts un notiesāts un par kuru viņš ir saņēmis sodu, kas ir šīs apelācijas sūdzības priekšmets. Gaidot tiesu, kā arī tiesas procesa laikā viņam tika atļauts palikt [orig. 4. lpp.] brīvībā, lai arī pret drošības naudu. Zvejas kuģis tika atbrīvots un tam tika atļauts izbraukt no Korkas pret naudas garantiju 350 000 EUR apmērā.
- 13 Pēc *Cork Circuit Criminal Court* notiesājošā sprieduma un soda saņemšanas apelācijas iesniedzējs pārsūdzēja gan savu notiesāšanu, gan soda bardzību *Court of Appeal*. Viņa apelācijas sūdzība par notiesāšanu tika noraidīta, un tas ir *Court of Appeal* [...] 2018. gada 11. oktobrī pasludinātā sprieduma priekšmets. Pēc tam tika turpināts izskatīt apelācijas sūdzību par soda bardzību, un saistībā ar šīs apelācijas sūdzības izskatīšanu ir radusies vajadzība sagatavot šo lūgumu.
- 14 Vienīgie iesniegtie pierādījumi tiesas sēdē, kurā tika pieņemts notiesājošs spriedums un kuru vadīja tas pats tiesnesis, kas vadīja lietas iztiesāšanu, bija jūras zvejas aizsardzības amatpersonas sniegto būtisko faktu kopsavilkums. Tie netika apstrīdēti. Nav bijis pierādījumu par agrāku sodāmību. Apelācijas sūdzības iesniedzējs tiesas sēdē, kurā tika pasludināts notiesājošs spriedums, nesniedza nekādus pierādījumus, lai gan viņš bija tiesīgs to darīt, ja būtu vēlējis. Netika iesniegti nekādi pierādījumi ne par apelācijas sūdzības iesniedzēja, ne zvejas kuģa īpašnieku finanšu līdzekļiem.
- 15 [...].

Strīdam pamatlietā piemērojamie tiesību akti

- 16 Īrijas tiesībās komerciālā jūras zveja ir reglamentēta *Fisheries (Consolidation) Act 1959* (1959. gada Zvejniecības likums (konsolidētā versija), turpmāk tekstā –

“1959. gada likums”) XIII daļā. Šis tiesību akts tika pieņemts pirms Īrijas pievienošanās EEK 1972. gadā. Tomēr pēc Īrijas pievienošanās, kad tai kļuva saistoša topošā kopējā zivsaimniecības politika (KZP), ko 1970. gadā izveidoja sešas sākotnējās EEK dalībvalstis un kas sākotnēji tika īstenota ar Regulu Nr. 2141/70, un kad KZP kļuva aizvien sarežģītāka un izsmalcinātāka, 1959. gada likums pakāpeniski tika grozīts, lai ņemtu vērā KZP un tās pamatā esošo aizvien pieaugošo un komplekso Eiropas tiesību aktu kopumu.

- 17 Kad EK 1976. gadā paplašināja savas zvejas zonas robežas no 12 jūras jūdzēm līdz 200 jūras jūdzēm, tas veicināja pieņemt *Fisheries (Amendment) Act 1978* (1978. gada Zvejniecības likums (grozījums)), ar kuru tika grozīts 1959. gada likums, lai ņemtu vērā [robežu paplašināšanu], un turpmākie 1959. gada likuma grozījumi tika īstenoti ar 1983., 1994., 1997., 2001. un 2003. gada Zvejniecības likumiem (grozījumiem). **[oriģ. 5. lpp.]**
- 18 Tomēr 2006. gadā tika atzīts, ka Īrijas tiesiskais regulējums jūras zvejas jomā ir novecojis un kļuvis smagnējs, līdz ar to bija nepieciešams to būtiski pārskatīt. Daļēji to ņemot vērā, tika pieņemts *Sea Fisheries and Maritime Jurisdiction Act 2006* (2006. gada Jūras zvejniecības un jūrniecības jurisdikcijas likums, turpmāk tekstā – “2006. gada likums”), un ar to tika būtiski pārskatīta 1959. gada likuma XIII daļa. Lai arī 2006. gada likums skar ne tikai jūras zveju, šā likuma visa 2. daļa, kas sastāv no septiņdesmit pieciem pantiem, kuri sadalīti sešās nodaļās, ir pilnībā veltīta jūras zvejai.
- 19 2006. gada likuma 28. pants, kas ir iekļauts šī tiesību akta 2. daļas 4. nodaļā (*Jautājumi, kas attiecas uz piekritīgiem zvejniecības pārkāpumiem, tiesvedībām, konfiskāciju*), attiecas uz sodiem un konfiskāciju par noteiktiem piekritīgiem zvejniecības pārkāpumiem. – skat. 2. pielikumu. Pārkāpumi, uz kuriem attiecas šis pants, ir norādīti 28. panta 1. punktā, un nav nekādu domstarpību, ka pārkāpums, par kuru apelācijas iesniedzējs tika notiesāts, ir minēts 28. panta 1. punkta a) apakšpunktā, pamatojoties uz to, ka tas ir pārkāpums saskaņā ar 2. nodaļas noteikumiem, kas uzskaitīti 1. tabulā.
- 20 Laikā, kad tika pieņemts 2006. gada likums, KZP pamatā bija Eiropas tiesību aktu kopums, un tas tā ir joprojām. Liela tā daļa attiecas un vienmēr ir attiekusies uz konkrētiem politikas aspektiem, piemēram, zvejas zonu robežām, saglabāšanas pasākumiem un kvotu noteikšanu dažādām sugām, noteikumiem par jūras zvejas metodēm, specifikāciju noteikšanu kuģiem un to zvejas rīkiem, kādi pieraksti ir jāveic zvejniekiem un kādi ir viņu ziņošanas pienākumi, kā arī nozvejas uzglabāšanas, pārvadāšanas, apstrādes un tirdzniecības noteikumiem. Konkrēts piemērs, kas tieši attiecas uz tiesvedībā skatīto jautājumu, kas ir šīs apelācijas sūdzības pamatā, ir Padomes Regulas (EK) Nr. 850/1998 32. pants, kurā ir sniegti ierobežojumi izmantot šādu automātiskās šķirošanas aprīkojumu – skat. 3. pielikumu. Tomēr, pieņemot katru nākamo KZP, tās pamatā ir Padomes Regula, saukta “Kontroles regula”, ar kuru Kopienai tiek sniegta kontroles sistēma, lai nodrošinātu KZP noteikumu ievērošanu.

- 21 Laikā, kad tika pieņemts 2006. gada likums, spēkā esošā Kontroles regula bija Padomes Regula (EEK) Nr. 2847/93. Minētā tiesību akta VIII sadaļā ir sniegti “Pasākumi, kas jāveic, ja pastāv neatbilstība spēkā esošajiem noteikumiem”, un tajā ir ietverts 31.–34. pants ieskaitot. Uz strīdu, kas ir šā lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets, attiecās Regulas Nr. 2847/93 31. panta 1., 2. un 3. punktā noteiktais: **[oriģ. 6. lpp.]**

“1. Dalībvalstis nodrošina, ka tiek veikti atbilstīgi pasākumi, ieskaitot administratīvas vai kriminālprocesuālas darbības saskaņā ar attiecīgās valsts tiesībām, attiecībā pret fiziskām vai juridiskām personām, kas atbildīgas par to, ka netiek ievērota kopēja zivsaimniecības politika, jo īpaši pēc uzraudzības vai inspekcijas, kas veikta saskaņā ar šo regulu.

2. Tiesvedībai, kas uzsākta, ievērojot 1. punktu, saskaņā ar attiecīgām valsts tiesību normām jāspēj efektīvi atņemt atbildīgajām personām ekonomisko labumu, kas iegūts no šādiem pārkāpumiem, vai uzrādīt rezultātus, kas proporcionāli šādu pārkāpumu nopietnībai, efektīvi apkarojot turpmākus līdzīgus pārkāpumus.

3. Sankcijas, kas izriet no 2. punktā minētās tiesvedības, atkarībā no pārkāpuma smaguma var ietvert:

- soda naudas,
- aizliegto zvejas piederumu un lomu konfiskāciju,
- kuģa sekvestrāciju,
- kuģa imobilizēšanu uz laiku,
- licences apturēšanu,
- licences anulēšanu.”

- 22 Pēc 2006. gada likuma pieņemšanas Padomes Regula (EEK) Nr. 2847/93 tika atcelta un aizstāta ar jaunu Kontroles regulu, proti, Padomes Regulu (EK) Nr. 1224/2009 (2009. gada 20. novembris).

- 23 Padomes Regulas (EK) Nr. 1224/2009 VIII sadaļā “NOTEIKUMU IZPILDE” ir ietverts 89.–93. pants. Regulas 89. pants ir atbilstošā tiesību norma attiecībā uz strīdu, kas ir lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pamatā. Tā apakšvirsraksts ir “Pasākumi, lai nodrošinātu noteikumu ievērošanu”, un tā 1., 2. un 3. punktā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis nodrošina, lai atbilstīgi to tiesību aktiem sistemātiski veiktu attiecīgus pasākumus, tostarp ierosinātu administratīvu lietu vai krimināllietu pret fiziskām vai juridiskām personām, kuras tur aizdomās par kāda kopējās zivsaimniecības politikas noteikuma pārkāpumu.

2. Vispārējo sankciju pakāpi un papildu sankcijas saskaņā ar attiecīgiem valsts tiesību aktu noteikumiem nosaka tādā veidā, lai pārliecinātos, ka to rezultātā pārkāpējiem efektīvi liedz pārkāpumu rezultātā gūto ekonomisko izdevīgumu, neskarot to **[oriģ. 7. lpp.]** likumīgās tiesības strādāt profesijā. Ar minētajām sankcijām var panākt rezultātus, kas ir proporcionāli šādu pārkāpumu smagumam, tādējādi efektīvi atturot no turpmāku tāda paša veida nodarījumu veikšanas.
3. Dalībvalstis var piemērot sistēmu, saskaņā ar kuru sankcija ir proporcionāla juridiskās personas apgrozījumam vai finansiālajām priekšrocībām, kas iegūtas vai ko paredzēts iegūt, izdarot pārkāpumu.”
- 24 90. pantā ir paredzētas sankcijas par smagiem pārkāpumiem. Atbildētājs apgalvoja, ka tāda veida pārkāpumu, kādu izdarījis apelācijas sūdzības iesniedzējs, var uzskatīt par smagu pārkāpumu, kā noteikts šajā regulā. Mēs pievēršām uzmanību tam, ka 90. panta sākumā ir uzsvērts, ka turpmāk (šā panta a), b) un c) apakšpunktā) minētie pārkāpumi ir jāskata tādējādi, ka tie ir “papildus 42. pantam Regulā (EK) Nr. 1005/2008”.
- 25 Regulas (EK) Nr. 1005/2008 42. pantā “Smagi pārkāpumi” ir paredzēts:
- “1. Šajā regulā smagi pārkāpumi ir:
- darbības, ko uzskata par tādām, kuras veido NNN zveju saskaņā ar 3. pantā noteiktajiem kritērijiem;
  - [..];
  - [..].
2. Pārkāpuma nopietnību nosaka dalībvalsts kompetentā iestāde, ņemot vērā 3. panta 2. punktā paredzētos kritērijus.”
- (NNN ir nelegāla, neregistrēta un neregulēta zveja)
- 26 Atgriežoties pie šīs pašas regulas 3. panta, tā 1. punkta e) apakšpunktā ir norādīts, ka tiek pieņemts, ka zvejas kuģis nodarbojas ar “NNN zveju”, ja tiek pierādīts, ka pretēji attiecīgajā zvejas apgabalā piemērojamajiem saglabāšanas un pārvaldības pasākumiem tas ir “[..] *izmantojis aizliegtu vai neatbilstīgu zvejas rīku* [..]”.
- 27 Tāpat ir jāatzīmē, ka Padomes Regulas (EK) Nr. 1224/2009 90. panta 2. punktā ir noteikts, ka fiziskai personai piemēro iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas saskaņā ar sankciju un pasākumu sistēmu, kas izklāstīta Regulas (EK) Nr. 1005/2008 IX nodaļā.
- 28 Turklāt 90. panta 3. punktā ir noteikts, ka piemēro sankciju, kas ir efektīvi atturoša, un attiecīgā gadījumā to aprēķina, pamatojoties uz zvejas produktu vērtību, kuri iegūti, **[oriģ. 8. lpp.]** izdarot smagu pārkāpumu; saskaņā ar apelācijas

sūdzības iesniedzēja teikto tādējādi tiek noteikta sankcijas augšējā robeža, kurai jābūt saistītai ar nozvejas vērtību, kas iegūta, pārkāpjot kontroles režīmu (bet nevis ar zvejas rīku vērtību).

- 29 90. panta 5. punktā ir noteikts, ka var izmantot arī iedarbīgus, samērīgus un atturošus kriminālsodus.
- 30 Līdz brīdim, kad tika pabeigta apelācijas iesniedzēja apsūdzības, notiesāšanas un soda piespriešanas procedūra, netika veikti būtiski grozījumi 2006. gada likumā, un it īpaši nav grozīts tā 28. pants, kas izriet no KZP grozījumiem, kas tika veikti ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1224/2009.

Galvenās domstarpības

- 31 Galvenās domstarpības, kas rada vajadzību lūgt prejudiciālu nolēmumu, ir par to, vai 2006. gada likuma 28. panta 5. punkta b) apakšpunkts, kurā noteikts, ka gadījumā, ja izdarīts tāds pārkāpums, par kādu ir notiesāts apelācijas sūdzības iesniedzējs, “*notiesāšanas tiesiskās sekas ir tādas, ka ir jākonfiscē visas zivis un zvejas rīki, kas atrasti uz kuģa un kas ir saistīti ar pārkāpumu, vai atrodas citā vietā, kur tie var atrasties*”, ir saderīgs ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1224/2009 un it īpaši tās 89. pantu, kas paredz sankciju piemērošanu par konkrētu pārkāpumu, kas konstatēts šajā lietā.
- 32 Apelācijas sūdzības iesniedzējs ir norādījis *Court of Appeal*, ka Padomes Regulā (EK) Nr. 1224/2009 netiek prasīts automātiski uzlikt šādu sodu zvejas kuģim gadījumos, kad Īrijas likumdevējs savu kompetenci attiecībā uz ārvalsts zvejas kuģi, kas zvejo Īrijas EEZ, var īstenot tikai atbilstošo Eiropas tiesību aktu ietvaros, ja zvejas izmantošanas tiesiskais regulējums ietilpst Savienības ekskluzīvajā kompetencē. Tika apgalvots, ka Īrijas likumdevējam nav pamata radīt nesamērīgi smagākas sankcijas Eiropas Savienības zvejas kuģiem, kuri nelikumīgi zvejojuši Īrijas EEZ ūdeņos, salīdzinājumā ar kuģiem, kas izdarījuši līdzīgu pārkāpumu citviet Savienības reglamentētajos ūdeņos, un visiem šādiem noteikumiem, kas ir stingrāki par Savienības regulējumā paredzētajiem sodu piemērošanas noteikumiem (ja šie noteikumi darbojas tieši un nav nepieciešami īstenošanas tiesību akti), ir jābūt *ultra vires* attiecībā uz Savienības tiesību prasībām. Tika apgalvots, ka nozvejas un zvejas rīku konfiskācija par attiecīgo pārkāpumu kā uz apsūdzības pamata veiktas notiesāšanas automātiskas tiesiskās sekas ir nesamērīga, ņemot vērā attiecīgo prettiesisko rīcību [oriģ. 9. lpp.], Padomes Regulas (EK) Nr. 1224/2009 noteikumus un KZP noteikto kontroles režīmu.
- 33 Mēs vēršām uzmanību uz Padomes Regulas (EK) Nr. 1224/2009 7. apsvērumu, kurā ir noteikts:

“Ar šo regulu nevajadzētu ietekmēt ne īpašus noteikumus, kas iekļauti starptautiskos nolīgumos vai piemērojami saistībā ar reģionālām zvejniecības pārvaldības organizācijām, ne valstu kontroles noteikumus, kas

ir šīs regulas darbības jomā, bet pārsniedz tās minimālos noteikumus, ja vien šādi valstu noteikumi ir saskaņā ar Kopienas tiesību aktiem.”

- 34 Mēs arī atsaucāties uz 9. apsvērumu, kurā īpaši uzsvērta jaunas kopējas pieejas ieviešana, kas nodrošina “vienlīdzīgus konkurences nosacījumus” zivsaimniecības nozarē.
- 35 Mēs vērsām uzmanību arī uz 38. apsvērumu, kurā ir uzsvērts, ka Eiropas Kopienas tiesību aktu zivsaimniecības jomā pārkāpuma gadījumā ir svarīga saskaņota pieeja sankcijām, un tajā ir noteikts:

“Ievērojot to, ka rīcība, ko veic pēc minēto noteikumu pārkāpumiem, dažādās dalībvalstīs ir ļoti atšķirīga un tādējādi tiek radīta diskriminācija un negodīgi konkurences noteikumi zvejniekiem, un ņemot vērā to, ka preventīvu, samērīgu un faktiski sankciju neesamība dažās dalībvalstīs mazina kontroles efektivitāti, ir lietderīgi ieviest administratīvas sankcijas apvienojumā ar soda punktu sistēmu par smagiem pārkāpumiem, lai nodrošinātu patiesi preventīvu soda līdzekli.”

- 36 Mēs atsaucāties arī uz 39. apsvērumu un 92. pantu attiecībā uz soda punktu sistēmas izveidi par smagiem pārkāpumiem.
- 37 Tiek apgalvots, ka ar 2006. gada likuma 28. panta 5. punktu ir pārkāpts Eiropas Savienības līgumos noteiktais samērīguma princips un Pamattiesību hartas 49. panta 3. punkts.
- 38 Pamatojot šo argumentu, mēs atsaucāties uz lietu 240/78 (“*Atalanta*”) [1979] ECR 2137, it īpaši uz šī sprieduma 15. un 16. punktu; lietu 203/80 *Casati* [1981] ECR 2595, it īpaši uz sprieduma 11. punktu; lietu C-262/99 *Louloudakis* [2001] ECR I-5547, it īpaši uz sprieduma 67. punktu; Tiesas (pirmā palāta) lēmumu spriedumā, kas sniegts 2012. gada 9. februārī lietā C-210/10 *Mârton Urbân/Vâm-és Pénzügyôrség [orig. 10. lpp.] Eszak-alfoldi Regionalis Parancsnoksaga*, it īpaši tā 23. un 24., kā arī 53.–55. punktu; lietu C-188/09 *Profaktor Kulesza, Frankowski, Jozwiak, Orłowski* [2010] ECR I-7639, it īpaši 29. punktu; un lietu C-255/14 *Robert Michal Chmielewski/Nemzeti Ado- es Vdmhivatal Del-alfoldi Regionalis Vam- es Penzugyori Foigazgatosaga*, it īpaši 21.–23. punktu.
- 39 Apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Kontroles regulā ir noteikts īpašs imperatīvs valsts iestādēm, proti, kad tiek piemērotas sankcijas par regulas pārkāpumu, tām ir jārīkojas tā, lai panāktu rezultātus, kas ir “proporcionāli šādu pārkāpumu smagumam” un kas, lai arī “efektīvi liedz pārkāpumu rezultātā gūto ekonomisko izdevīgumu”, to dara, “neskarot [šo personu] likumīgās tiesības strādāt profesijā”. Tādējādi Kontroles regulas 90. panta 2. punktā ir prasīts “nodrošin[āt] to, ka fiziskai personai, kas izdarījusi smagu pārkāpumu, vai juridiskai personai, ko uzskata par atbildīgu smagā pārkāpumā, var piemērot iedarbīgas, samērīgas un atturošas sankcijas”.

- 40 Apelācijas sūdzības iesniedzējs apgalvo, ka Īrijas tiesību aktos paredzētais nozvejas un rīku konfiskācijas piemērošanas mehānisms neparedz pārkāpuma konkrētu apstākļu izvērtēšanu. Viņš norāda, ka šīs lietas apstākļos tas, ka posmā starp šķirošanas mašīnu un saldētavu rodas īslaicīga zivju saldēšanas procesa aizkavēšanās, ir pietiekams pamats notiesāšanai, un nav paredzēts izvērtēt, kādā apmērā ar prettiesisko rīcību ir skartas konkrētās intereses, ko aizsargā regulējuma priekšmets, vai kāds kaitējums ir tām nodarīts. Viņš uzskata, ka nav neviena noteikuma, kas paredzētu sankcijas salāgot ar pārkāpuma smagumu. Turklāt nav noteikumu, kas precizētu šīs konfiskācijas iespējamo ietekmi uz apsūdzētā iztiku.
- 41 Apelācijas sūdzības iesniedzējs norāda, ka tas, ka tiesai, kas piespriež sodu, nav piešķirtas pilnvaras pielāgot sodu attiecībā uz nozvejas un rīku zaudēšanas finansiālajām sekām atkarībā no konstatētā pārkāpuma faktiskajiem apstākļiem, arī padarot Īrijas tiesību normu par nesaderīgu ar Kontroles regulu un Eiropas tiesību vispārējiem principiem, tādos apstākļos, kad Īrijas valstij, ņemot vērā minēto regulu, bija liegts saglabāt šādu noteikumu, ņemot vērā minēto regulu.
- 42 Atbildot uz to, atbildētājs mums sniedza atsauci uz vairākām šādām Eiropas lietām, kurās skatīts samērīguma princips, tostarp lietu C-354/95 *The Queen/The Minister for Agriculture, Fisheries and Food, Ex Parte National Farmers Union u.c.*, [oriģ. 11. lpp.] it īpaši 51. un 55. punktu; lietu T-180/00 *Antipesca/Komisija*, 78. punktu; lietu C-94/05 *Emsland-Staerke GmbH/Landwirtschaftskammer Hannover*, it īpaši 53. punktu; lietu C-188/2011 *Hehenberger/Austrijas Republika*; lietu C-443/2013 *Reindl/Bezirkshauptmannschaft Innsbruck* it īpaši 38.–43. punktu ieskaitot; lietu C-382/09 *Stils Met SIA/Valsts*, 44. punktu; un lietu C-255/14 *Robert Michil Chmielewski*, it īpaši 21.–31. punktu ieskaitot.
- 43 Atbildētājs apgalvo, ka šajos spriedumos ir izskaidrots, ka dalībvalstis, kas saskaņā ar valsts tiesību aktiem paredz valsts sankciju sistēmu par attiecīgo noteikumu pārkāpumu:
- i) tā drīkst darīt, piemērojot kriminālsodu;
  - ii) ja dalībvalsts izvēlas izmantot šādu piespiedu izpildes metodi, tai ir jāizmanto pasākumi, kas ir “efektīvi, samērīgi un atturoši”;
  - iii) nav aizliegts piemērot pasākumus, kas paredz objektīvu atbildību;
  - iv) pasākumiem ir jābūt pietiekamiem, lai nodrošinātu pareizu zvejas nozares dalībnieku regulējumu;
  - v) principā kriminālsodus var papildināt ar nozvejas un zvejas rīku konfiskāciju.
- 44 Tika apgalvots, ka gadījumā, ja tiek piemērots valsts tiesību pasākums, kas ir nesamērīgs tādā ziņā, ka ir pārmērīgs un ir pretrunā Hartai un Savienības tiesību pamatprincipiem, valsts tiesai ir piešķirta kompetence noraidīt šādu noteikumu.

Par to jālemj valsts tiesai. Šaubu gadījumā tā var iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, lai noteiktu, vai Pamattiesību hartā nostiprinātie samērīguma principi un Savienības tiesību pamatprincipi aizliedz automātiski piemērot 2006. gada likuma 28. panta 5. punkta b) apakšpunktā noteikto konfiskāciju.

- 45 Lai arī apelācijas sūdzības iesniedzējs mudina iesniedzējtiesu konstatēt, ka saskaņā ar Savienības tiesībām šāda nostāja ir *acte clair*, un ir norādījis, ka nav nepieciešams iesniegt šādu lūgumu, mēs tam nepiekrītam. Mēs uzskatām, ka samērīguma tiesības ir ļoti niansētas un ka šajā gadījumā pastāv liela neskaidrība un būtiskas šaubas, kāda ir pareizā nostāja, ņemot vērā Savienības tiesības. Šo iemeslu dēļ mēs uzskatām, ka ir lietderīgi izmantot prejudiciālā nolēmuma procedūru.
- 46 Pilnīguma labad mēs arī vēlamies norādīt, ka abas puses mums ir sniegušas atsauces uz vairākām Īrijas lietām, kurās tika izvērtēti sankciju un sodu piemērošanas noteikumi, kas iekļauti zvejniecību reglamentējošos valsts [oriģ. 12. lpp.] tiesību aktos, un dažas lietas, kurās tika izvērtēti obligātie notiesājošie noteikumi jomās, kas nav jūras zveja. Mums tostarp tika sniegtas atsauces uz šādām lietām – *Montemiuino/Minister for Communications* [2008] IEHC 157 un [2013] 4 I.R. 120; *Martinez/Īrija* (nav paziņota, *High Court, O'Neill J*, 2008. gada 27. novembris); *O'Sullivan/Sea Fisheries Protection Authority u.c.* [2017] 3 IR 751; un *Ellis/The Minister for Justice and Equality u.c.* [2019] IESC 30. Skatīt 4. pielikumu.

Prejudiciālais jautājums

- 47 “Vai saistībā ar kopējās zivsaimniecības politikas un Padomes Regulas (EK) Nr. 850/1998 32. panta īstenošanu un kontekstā ar kriminālvajāšanu, kas veikta, lai izpildītu minēto tiesību aktu noteikumus, valsts tiesību norma, kas paredz, ka uz apsūdzības pamata veiktas notiesāšanas gadījumā papildus naudas sodam tiek obligāti konfiscēti arī visa uz pārkāpumā iesaistītā kuģa klāja atrastā nozveja un visi zvejas rīki, ir saderīga ar Padomes Regulu (EK) Nr. 1224/2009, it īpaši tās 89. un 90. pantu, un atbilst samērīguma principam, kas noteikts Eiropas Savienības līgumos un Pamattiesību hartas 43. panta 3. punktā?”

2020. gada 21. janvārī.

***Court of Appeal* locekļu paraksts:**